

GENEREL BEZBARIÉROVÝCH TRAS

MĚSTO HORNÍ SLAVKOV

Průvodní zpráva

Obsah

1. Program mobility	1
1.1. Orientace Národního rozvojového programu mobility pro všechny	1
1.2. Charakteristika současné situace	1
1.3. Cíl programu mobility	2
1.4. Opatření – bezbariérové projekty	2
1.4.1. Zpřístupňování dopravy	2
1.4.2. Odstraňování bariér v budovách	3
1.5. Bezbariérové trasy	4
1.6. Obsah záměrů bezbariérové trasy	4
1.7. Audit bezbariérovosti	5
1.8. Generel bezbariérových tras	7
1.8.1 Postup tvorby	7
1.8.2. Podmínky stanovené z hlediska vyhlášky č. 398/2009 Sb.	7
2. Řešené území	11
2.1. Obecné informace	11
2.2. Administrativní začlenění	11
2.3. Obyvatelstvo	11
2.4. Sociální služby a zdravotnictví	12
2.5. Občanská vybavenost	13
2.6. Doprava a dopravní vybavenost	13
2.7. Nezaměstnanost a pracovní příležitosti	14
3. Stávající programové dokumenty	15

1. Program mobility

1.1. Orientace Národního rozvojového programu mobility pro všechny

Vládní výbor pro zdravotně postižené občany a Národní rada osob se zdravotním postižením ČR vyhlásily dne 16.4.2002 Národní rozvojový program mobility pro všechny, který byl usnesením vlády č. 545 ze dne 29.5.2002 doplněn jako písmeno i) do opatření 5.1. Národního plánu vyrovnávání příležitostí pro občany se zdravotním postižením. Usnesením vlády č.292 dne 26.3.2008 byl tento rozvojový program novelizován.

Finanční krytí programu mobility je podle usnesení vlády č. 706 ze dne 14.7.2004 zajištěno v rámci Vládního plánu financování Národního rozvojového programu mobility pro všechny.

1.2. Charakteristika současné situace

Bezbariérovost infrastruktury, dopravních řetězců a přístupnost veřejných budov je důležitým faktorem kvality života a hraje klíčovou úlohu pro volbu místa bydliště a pracoviště obyvatelstva. Přístupná dopravní infrastruktura je hlavní podmínkou pro zapojení osob se sníženou schopností pohybu a orientace do aktivního života a zvýšení jejich ekonomických aktivit.

Dostupnost dopravy v obcích i mimo ně je pro osoby se sníženou schopností pohybu a orientace nedostatečná. Připočteme-li k tomu i současný trend vedoucí k omezování dopravních spojů a místy až k útlumu veřejné autobusové a železniční dopravy, dostává se tato skupina obyvatelstva do vážných problémů. Většinová populace řeší problémy s dostupností dopravy přesunem k osobní automobilové dopravě. Osoby se sníženou schopností pohybu a orientace tuto možnost většinou nemají, a dochází tak k jejich vyčleňování ze společnosti.

Dalším kritickým místem je přetrvávající bariérovost řady budov státních a veřejných institucí a služeb. Jedná se převážně o přístup k úřadům, obchodům, školám, sociálním, zdravotním a rekreačním zařízením. Při zpřístupňování budov je zanedbávána potřeba jejich propojení bezbariérovou peší trasou či bezbariérovou dopravou v rámci města/obce. Bezbariérový pohyb po městě/obci je třeba řešit v širším pohledu a není možné zaměřit se na realizaci jednotlivých projektů bez jejich vzájemného propojení.

Česká republika je bohatá na kulturní dědictví. Mnoho jader měst se dochovalo ve své historické struktuře, 250 z nich je chráněno státní památkovou péčí a 5 je zapsáno v seznamu UNESCO. Stav stavebních fondů měst, přírodních prvků a veřejných prostranství je dosud často zanedbaný a neumožňuje dostatečný bezbariérový pohyb. Takováto situace snižuje návštěvnost turistů a snižuje turistický potenciál lokalit.

Výše uvedená charakteristika vede k závěru, že existuje potřeba investic do komplexního řešení svobodného pohybu ve městech a obcích i mimo ně. **Počet obyvatel, kteří mají sníženou schopnost pohybu či orientace, a to jak krátkodobě či dlouhodobě, je odhadnut na 1/3 populace ČR (cílové skupiny viz. bod 2.3.).**

Proto Program mobility podporuje zpřístupňování dopravy a odstraňování bariér při vstupu do budov státních a veřejných institucí a služeb. Prostředky programu mobility budou uvolňovány především na realizaci ucelených bezbariérových tras a nebudou financovány jednotlivé, na bezbariérovou trasu nenapojené projekty.

1.3. Cíl programu mobility

Cílem programu mobility je svobodný pohyb pro všechny skupiny obyvatelstva.

Cíle programu mobility je dosahováno prostřednictvím specifických cílů:

- zvýšení kvality a bezbariérovosti dopravních komunikací pro chodce ve městech
- bezbariérová dostupnost služeb veřejné a státní správy, zdravotních a sociálních služeb, pracovních a vzdělávacích příležitostí, kulturního vyžití v rámci města,
- zlepšení přístupu všech obyvatel k dopravě,
- zavedení signalizačních a informačních prostředků v dopravě.

1.4. Opatření – bezbariérové projekty

1.4.1. Zpřístupňování dopravy

Toto opatření integruje dva velké okruhy intervencí:

- zpřístupňování komunikací pro chodce a veřejné dopravy,
- zpřístupňování budov zajišťujících dopravní služby.

1.4.1.1. Podopatření - zpřístupňování komunikací pro chodce a veřejné dopravy

Zaměření:

Budování bezbariérových tras včetně odpovídajících dopravních prostředků (ve městech s MHD). V rámci záměrů bezbariérových tras je třeba klást důraz na propojení jednotlivých objektů bezbariérovou dopravou.

Z tohoto pohledu je podpora v rámci tohoto podopatření určena na:

- vytváření bezbariérových pěších tras a jejich napojení na dopravní systémy,
- odstraňování bariér stavebního charakteru v MHD - zejména odstraňování bariér na zastávkách a nástupištích,
- nákup dopravních prostředků a rozvoj specifického vozového parku,
- vybavení dopravních prostředků MHD informačními a signalizačními zařízeními pro cestující se sníženou schopností pohybu a orientace,
- systémová opatření ve městech (provozujících MHD), zejména instalace veřejných informačních a odbavovacích systémů pro cestující se sníženou schopností pohybu a orientace.

Důležitým měřítkem při posuzování záměrů je zpracovaný koncept bezbariérové sítě (a MHD).

Operační cíle:

- Bezbariérové propojení jednotlivých úřadů a institucí ve městě/obci, odpovídající současným a budoucím potřebám.
- Zvýšení územní mobility obyvatelstva.
- Zvýšení zájmu obyvatel o veřejnou dopravu prostřednictvím zlepšování její kvality.
- Zvýšení mobility pracovních sil.
- Zvýšení bezpečnosti provozu a snížení nehodovosti.

Podpora:

Formou podpory bude nevratná přímá pomoc (příspěvek, dotace) poskytovaná na individuální projekty prostřednictvím grantových schémat. Spolufinancování bude zajištěno z rozpočtu SFDI (Státní fond dopravní infrastruktury), rozpočtu MD (Ministerstvo dopravy) a z rozpočtů krajů.

1.4.1.2. Podopatření - zpřístupňování budov zajišťujících dopravní služby

Zaměření:

Kategorie budov zajišťujících dopravní služby zahrnuje budovy železničních stanic a autobusových nádraží určené pro veřejnost, v nichž jsou poskytovány služby související s přepravou. Cílem je zajištění bezbariérové přístupnosti a možnosti bezbariérového užívání těchto budov včetně nástupišť. Pro přidělení dotace je důležité napojení takovýchto budov na bezbariérové trasy města/obce.

Operační cíle:

- Zkvalitnění bezbariérového propojení jednotlivých úřadů a institucí ve městě/obci odpovídající současným a budoucím potřebám.
- Zvýšení územní mobility obyvatelstva.
- Zvýšení zájmu obyvatel o veřejnou dopravu prostřednictvím zlepšování její kvality.
- Zvýšení mobility pracovních sil.
- Zvýšení bezpečnosti provozu a snížení nehodovosti.

Podpora:

Formou podpory bude nevratná přímá pomoc (příspěvek, dotace) poskytovaná na individuální projekty prostřednictvím grantových schémat. Spolufinancování bude zajištěno z rozpočtu SFDI (dle schvalovaných „Pravidel“) a z rozpočtů krajů.

1.4.2. Odstraňování bariér v budovách

Zaměření:

Toto opatření zahrnuje jak odstraňování bariér při vstupu do budov, tak odstraňování bariér uvnitř budov, zejména výstavbu výtahu nebo alespoň zdvihací plošiny a také bezbariérové úpravy hygienických zařízení. Prostředky uvolňované v rámci tohoto opatření jsou určeny pouze na budovy, které leží na **bezbariérové trase**.

Podpora je určena na tyto kategorie budov:

- budovy státních a veřejných institucí, jako jsou ústřední orgány státní správy, úřady práce, krajská, okresní a městská pracoviště České správy sociálního zabezpečení, finanční a celní úřady, soudy, katastrální úřady, pošty, služebny policie ČR, krajské úřady apod.,
- budovy vzdělávacích a kulturních zařízení a zařízení poskytující zdravotní péči a sociální služby,
- domy zvláštního určení,
- budovy radnic (obecní a městské úřady).

Důležitým měřítkem při posuzování záměrů je **komplexnost navrhované trasy, tj. celkové propojení budov a bezbariérové dopravy**.

Operační cíle:

- Zajištění bezbariérovosti budov veřejných a státních institucí ležících na bezbariérových trasách.
- Zvýšení dostupnosti služeb pro všechny skupiny obyvatelstva.
- Zapojení občanů do systému vzdělání, pracovního procesu a volnočasových aktivit.
- Zvýšení zájmu obyvatel o veřejné dění.
- Zvýšení mobility občanů.

Podpora:

Formou podpory bude nevratná přímá pomoc (příspěvek, dotace) poskytovaná na individuální projekty prostřednictvím grantových schémat. Spolufinancování bude zajištěno z rozpočtů jednotlivých institucí dle Vládního plánu.

1.5. Bezbariérové trasy

V rámci Národního rozvojového programu mobility pro všechny (dále jen program mobility) jsou podporována opatření, která pomáhají zpřístupnit části obce/města za současného stavu jen těžko dosažitelné či zcela nedostupné pro osoby s omezenou schopností pohybu a orientace. Cílem předkládaného záměru je realizace ucelené bezbariérové trasy či tras, které umožní svobodný a bezpečný pohyb všem obyvatelům a návštěvníkům dané lokality. V rámci programu nejsou podporovány samostatné projekty bez návaznosti na komplexně řešenou bezbariérovou trasu.

Předkladatelem záměru bezbariérové trasy je zpravidla město či obec (příp. svazek obcí). Programu se může zúčastnit jakákoli obec bez ohledu na rozlohu svého území či počet obyvatel. **Základem záměru je návrh na vytvoření komplexní bezbariérové trasy, která se skládá z jednotlivých, dílčích částí (projektů).** Dílčími projekty se rozumí stavební úpravy vedoucí k odstranění bariér v jednotlivých budovách, které leží na navržené trase, a stavební úpravy vedoucí k odstranění bariér v dopravě (bezbariérové úpravy komunikací, které propojují jednotlivé objekty, odstranění bariér v MHD apod.). Trasa by měla spojovat důležitá místa obce/města, např. úřady, instituce, dopravní stavby a dopravní terminály, zastávky MHD, školy, zdravotnická zařízení, zařízení sociálních služeb, kulturní a sportovní zařízení, obchody apod. Z hlediska komplexnosti řešení je vhodné, aby předkladatel při navrhování trasy oslovil i instituce, u kterých není provozovatelem či zřizovatelem, tj. státní a krajské, a doporučuje se také spolupráce se soukromými subjekty (i přesto, že z programu mobility ve většině případů nelze čerpat finanční prostředky na soukromé investice).

Úkolem předkladatele je navrhnout a dále zkoordinovat celý záměr v řešeném území tak, aby se jednotlivé bezbariérové úpravy vzájemně doplňovaly a vytvořily jeden funkční celek. V rámci záměru je možné řešit jednu či více bezbariérových tras najednou.

1.6. Obsah záměrů bezbariérové trasy

Záměr bezbariérové trasy je zpracován v tištěné i elektronické podobě a musí obsahovat následující údaje a náležitosti:

1. vyplněný formulář pro předkládání záměrů bezbariérových tras v rámci Programu mobility,
2. stručnou charakteristiku řešeného území a demografické údaje vztahující se k předloženému záměru,
3. přehled současného stavu v oblasti odstraňování bariér ve městě/obci (trasy a budovy již zpřístupněné - bezbariérové, nepřístupné - bariérové a trasy a budovy navržené k řešení v záměru), včetně zhodnocení stávajícího stavu bezbariérovosti MHD (pokud je v obci) – **audit bezbariérovosti**,

4. popis plánované bezbariérové trasy, odůvodnění vedení trasy a lokalizace záměru (graficky zpracovaná mapa/y obce s vyznačením navržené bezbariérové trasy včetně úseků a budov již zpřístupněných a úseků a budov určených ke zpřístupnění),
5. výsledky, kterých má být realizací záměru dosaženo,
6. popis jednotlivých dílčích projektů předkládaného záměru s ohledem na financování z rozpočtů jednotlivých institucí zajišťujících finanční vstupy (stávající stav, návrh řešení, orientační přehled nákladů na jednotlivé položky úprav),
7. harmonogram realizace bezbariérové trasy, včetně předběžného projednání realizace a harmonogramu s vlastníky trasou dotčených nemovitostí,
8. celkovou výši rozpočtovaných nákladů na realizaci záměru a celkovou výši požadované dotace.
9. výši příspěvku požadovanou pro příslušný kalendářní rok z rozpočtů jednotlivých institucí zajišťujících finanční vstupy,
10. projektovou dokumentaci, případně vzorový návrh řešení či technickou specifikaci zařízení (výtahů, zdvihacích plošin apod.) a rozklíčování orientačních nákladů na jednotlivé úpravy (zejména u projektů s plánovanou realizací v následujícím roce po předložení záměru),
11. vyjádření odpovědného orgánu veřejné správy, např. dopravního či sociálního odboru krajského úřadu o veřejné prospěšnosti plánované bezbariérové trasy zejména z hlediska odstraňování bariér pro osoby se sníženou schopností pohybu a orientace,
12. vyjádření úřadu územního plánování o souladu plánované bezbariérové trasy s platným územním plánem, územním plánem obce nebo územním plánem sídelního útvaru,
13. vyjádření odborníka na bezbariérové řešení staveb (např. z Národního institutu pro integraci osob s omezenou schopností pohybu a orientace - NIPi ČR či jiné kompetentní instituce) k navrženým stavebním úpravám a technickým zařízením,
14. doklad o vlastnictví nebo spoluvlastnictví pozemků a objektů, kterých se jednotlivé projekty týkají (ve formě prohlášení statutárního zástupce a přiložených neověřených výpisů z katastru nemovitostí, případně dohody o partnerství),
15. prohlášení statutárního zástupce žadatele o vlastních prostředcích účelově určených na realizaci záměru v příslušném kalendářním roce.

Jednotlivé projekty také musí splňovat podmínky stanovené zvláštními pravidly dotačních programů institucí podílejících se na financování daných projektů. Příjemci finanční podpory odpovídají za to, že navrhované a realizované náklady projektů jsou přijatelné z hlediska příslušných programů a že při realizaci projektu budou dodrženy podmínky smlouvy uzavřené s příslušnou institucí. Příjemci dotace také plně zodpovídají za dodržení předpisů stavebního práva vztahujících se na bezbariérové užívání staveb. Projektová dokumentace musí být zpracována oprávněnou osobou (projektantem) podle zvláštních předpisů a tato osoba plně zodpovídá za správnost, celistvost, úplnost a bezpečnost stavby provedené podle této projektové dokumentace.

1.7. Audit bezbariérovosti

Audit bezbariérovosti je analýzou stavu bariér v dané lokalitě (v obci nebo části obce), která je nutná pro vytvoření záměru bezbariérové trasy.

Analýza posuzuje

- bezbariérovou přístupnost
- bezbariérový pohyb uvnitř objektu
- bezbariérovost WC

veřejně přístupné:

- **objekty občanské vybavenosti veřejně prospěšné**

v členění:

- Finanční úřady, celní úřady, úřady práce, ČSSZ, oblastní inspektoráty práce, soudy, katastrální úřady
- Radnice (obecní a městské úřady)
- Služebny Policie ČR, Městské policie
- Pošty
- Školy a školská zařízení (vč. mateřských škol)
- Sportovní zařízení pro děti a mládež, sportovní kluby (využitelné pro handicapované sportovce nebo pro diváky s omezenou schopností pohybu a orientace), dětská hřiště
- Jiná volnočasová zařízení (Domovy dětí a mládeže, umělecké školy,...)
- Kulturní zařízení (muzea, galerie, divadla, kina, knihovny a podobná zařízení)
- Zdravotnická zařízení (nemocnice, zdravotní střediska, léčebny dlouhodobě nemocných, apod.)
- Zařízení sociálních služeb (domovy pro osoby se zdravotním postižením, domovy pro seniory, domovy s pečovatelskou službou apod.)
- Náboženské stavby
- Hřbitovy, smuteční síně
- Objekty pro turistiku a cestovní ruch, památky (zámky, hrady)
- Veřejné toalety

- **objekty občanské vybavenosti komerční** v členění:

- s potřebou přístupného WC
 - Komerční sportovní a volnočasová zařízení
 - Veterinární ordinace, chovatelské spolky
 - Jídelny
 - Restaurace
 - Občerstvení, bistra
 - Kavárny, cukrárny, čajovny, vinárny
 - Pivnice
 - Bary, herny, kluby
 - Benzínové pumpy
 - Komerční objekty pro turistiku

- ubytovací zařízení vč. WC na pokojích

- prodejny bez potřeby veřejného WC

- Prodejny potravin, nápojů
- Textil, oděvy, obuv, koberce, second handy, hračky, dětské potřeby
- Zlatnictví, klenotnictví
- Elektrospotřebiče, elektroprůmyslovství, počítače, mobilní telefony
- Železářství, domácí potřeby, vodoinstalátorské potřeby, nábytek
- Chovatelství, zahradničení
- Sport, hobby
- Trafiky, sázky, dárky, květiny, dárky, čaje
- Drogerie, barvy
- Zdravotnictví (lékárny, oční optiky, zdravotní potřeby)
- Bazary, zastavárny, antiky
- Papírnictví, kancelářské potřeby
- Knihkupectví, antikvariáty
- Jiné prodejny
- Sklo
- Potřeby pro motoristy

- služby bez potřeby veřejného WC

- Finanční služby - banky, spořitelny, pojišťovny, bankomaty, směnárny (mimo daňových, účetních a oceňovacích služeb)
- Cestovní kanceláře
- Pohřebnictví
- Péče o tělo
- Péče o zvířata
- Opravny, prádelny, čistírny, krejčovství
- Energetika
- Právní služby
- Tiskárny, kopírování, reklama
- Reality, správa budov
- Telefonní budky
- Poštovní schránky

- **prvků dopravní vybavenosti**

v členění:

- Autobusové zastávky
- Železniční stanice
- Přechody pro pěší přes komunikace (přechody pro chodce a místa pro přecházení)
- Pěší komunikace

Analýza posuzuje objekty takových činností, které se mohou bezprostředně týkat handicapovaných osob. Součástí analýzy proto nejsou autoopravny, opravny velkých spotřebičů, stavebniny, účetnictví a daňové služby, geodetické práce, projektové, inženýrské činnosti, hasičské záchranné sbory,...

Analýza také mapuje již zrealizované bezbariérové úpravy.

1.8. Generel bezbariérových tras

1.8.1 Postup tvorby

Generel zabývající se danou problematikou navrhuje na základě místního šetření a analýzy stávajícího stavu ve městě základní řetězce bezbariérových přístupových tras. Zejména u větších obcí a měst, kde je potřeba rozdělit území na jednotlivé úseky (trasy) a naplánovat realizaci bezbariérových úprav po etapách, je generel či jiná obdobná koncepce odstraňování bariér velmi užitečný výchozí dokument.

Na základě místních zkušeností a průzkumu byly vytipovány hlavní pěší trasy a na ně navazující trasy vedlejší. Na generel navazují konkrétní projekty popisující dílčí akce, zpřístupňující bezbariérově vybrané objekty občanské vybavenosti a odstraňující bariéry v pěší dopravě.

Koncepce pěší dopravy a generel bezbariérových tras jsou řešeny též v souladu s plánovanými a připravovanými investičními akcemi města Horní Slavkov.

Generel bezbariérových tras v Horním Slavkově byl vypracován po zmapování stávajících možností a navrhuje postup pro rozšiřování bezbariérových tras. Stane se základním dokumentem pro systematické, plánovité a cílené odstraňování bariér v dopravní infrastruktuře z hlediska dopravních cest, dopravních prostředků a informačních systémů.

Tento generel je živý materiál, podle kterého budou odstraňovány bariéry ve městě Horní Slavkov v závislosti na získávání finančních dotací a vlastních finančních prostředků města.

Jeho aktualizace bude vhodná jednou za 3 roky. Do aktualizace se vždy musí promítnout i případné doplňky a změny ve **vyhlášce č. 398/2009 Sb. o obecných technických požadavcích zabezpečujících bezbariérové užívání staveb (dále jen „vyhláška“)**.

1.8.2. Podmínky stanovené z hlediska vyhlášky č. 398/2009 Sb.

Při tvorbě generelu bezbariérových tras byla respektována vyhláška.

Cílem vyhlášky je přispět k integraci osob s omezenou schopností pohybu a orientace do společnosti. Okruh osob spadajících do "bezbariérového" režimu staveb upravuje stavební zákon v § 2 odst. 2 písm. e). Jmenovitě se jedná o osoby:

- pokročilého věku,
- těhotné ženy,
- osoby doprovázející dítě v kočárku, dítě do tří let,
- popř. osoby s mentálním postižením nebo
- osoby s omezenou schopností pohybu nebo orientace.

Mezi osoby s omezenou schopností pohybu řadíme nejenom osoby zdravotně postižené – osoby na vozíku pro invalidy, osoby používající hole a berle, ale i osoby pokročilého věku, děti, těhotné ženy, osoby s dětskými kočárky, případně osoby mentálně postižené, v dopravních terminálech jsou to rovněž osoby se zavazadly, v nákupních centrech osoby s nákupními košíky. Pro tuto skupinu tvoří bariéry hlavně výškové rozdíly (schody, obrubníky). Další bariérou může být nedostatečná šířka komunikace (nevhodně řešený detail – např. umístění sloupu veřejného osvětlení, který může znemožnit průjezd vozíku nebo kočárku), příliš strmý sklon rampy nebo příčný sklon větší než 2% (hrozí pád osoby nebo převržení vozíku), nevhodný povrch komunikace apod.

Mezi osoby s omezenou schopností orientace patří osoby se zbytky zraku a osoby nevidomé, osoby neslyšící a hluchoslepé, dále také osoby pokročilého věku, děti a případně osoby s mentálním postižením. Problematika osob hluchých se řeší podrobněji například v oblasti hromadné dopravy. Při navrhování pozemních komunikací je nejdůležitější respektovat potřeby osob se zbytky zraku a potřeby nevidomých.

K dosažení stanového cíle bylo proto nezbytné vytvořit podmínky pro možnost samostatného pohybu těchto osob v prostředí, tj. včetně přístupnosti a užívání staveb - tzv. bezbariérové řešení. Bezbariérovým řešením se rozumí soubor územně technických a stavebně technických požadavků, zajišťujících samostatný pohyb a užívání staveb osobami s omezenou schopností pohybu a orientace, tzn. bez pomoci další osoby. Pro splnění tohoto cíle se vyhláška soustřeďuje na formulaci požadavků pro účely navrhování, umísťování a povolování staveb. Těžiště této problematiky leží zejména v územním řízení a řízeních probíhajících na úseku stavebního řádu, kde je možné odpovídajícím způsobem prosadit bezbariérové požadavky.

Stavebně technické požadavky se odvíjejí od základních požadavků na vlastnosti stanovených druhů staveb pro bezbariérové užívání (viz § 2 vyhlášky). Konkrétně jde o požadavky zajišťující zejména

- bezpečnost,
- půdorysné uspořádání,
- sklonové poměry,
- jednoduchou orientaci pro nevidomé a slabozraké a
- vizualizaci zvukových informací pro osoby se sluchovým postižením.

Požadavky jsou zaměřeny na řešení, např.

- úprav povrchů a výškových rozdílů komunikací, chodníků, přechodů a nástupišť,
- řešení veřejných ploch parkovišť a odstavných ploch, včetně schodišť a šikmých ramp v podchodech.

V budovách jsou stanoveny požadavky na

- vstupy,
- řešení schodišť a šikmých ramp,
- výtahy a zvedací plošiny,
- protiskluzovou úpravu povrchu podlah,
- okna a dveře,
- na hygienická zařízení a další.

Vyhláška má celkem 18 paragrafů a 4 obsáhlé přílohy, které podrobně upravují náležitosti technického řešení. Paragrafované znění vyhlášky je soustředěno na řešení požadavků pro:

- stavby pozemních komunikací a veřejného prostranství (§ 4)
- přístupy do staveb (§ 5)
- požadavky na stavby občanského vybavení (§ 6 - § 9)

- požadavky na společné prostory a domovní vybavení bytového domu, na upravitelný byt a byt zvláštního určení (§ 10 a § 11)
- stavby pro výkon práce (§ 12 a § 13)

V přílohách č. 1 a 2 vyhlášky jsou podrobně rozpracovány obecné technické požadavky zabezpečující bezbariérové užívání dotčených staveb, staveb pozemních komunikací a veřejného prostranství.

V příloze č. 3 jsou stanoveny technické požadavky pro stavby občanského vybavení v částech určených pro užívání veřejností, společných prostor a domovního vybavení bytových domů, upravitelného bytu nebo bytu zvláštního určení a staveb pro výkon práce. Členění požadavků podle charakteru úpravy je v přílohách systematicky vymezeno pro osoby s omezenou schopností pohybu, osoby s omezenou schopností orientace (tj. se zrakovým nebo sluchovým postižením).

Poslední příloha č. 4 obsahuje symboly vyhrazených prostor nebo zařízení pro osoby na vozíku, se zrakovým a sluchovým postižením, pro osoby doprovázející dítě v kočárku a symbol prostoru s přebalovacím pultem.

- Do staveb veřejně přístupných musí být alespoň jeden vstup v úrovni komunikace pro pěší bez schodů a vyrovnávacích stupňů, nebo musí být jinak zajištěn v souladu s vyhláškou bezbariérový vstup (bezbariérovou rampou či zdvihací plošinou).
- Přístup do staveb se musí vytyčit přirozenými nebo umělými vodícími liniemi a přístup k budově se specializovanými službami pro osoby se zrakovým postižením, nemocnici, krajskému úřadu, výpravní budově, odbavovacím terminálu veřejné dopravy a stanici metra také akusticky.
- Přístup do všech prostorů určených pro užívání veřejností musí být zajištěn vodorovnými komunikacemi, schodišti a souběžně vedenými bezbariérovými rampami nebo výtahy.
- Řešení pro osoby s omezenou schopností pohybu: Výškové rozdíly pochozích ploch nesmí být vyšší než 20 mm, povrch pochozích ploch musí být rovný, pevný a upravený proti skluzu, minimální manipulační prostor pro otáčení vozíku je kruh o průměru 1500 mm nebo obdélník o rozměrech 1200 mm x 1500 mm.
- Řešení pro osoby s omezenou schopností orientace - osoby se zrakovým postižením: Vodící linie (přirozená, umělá), signální pás (šířka 800 až 1000 mm, délka nejméně 1500 mm, u změn dokončených staveb odůvodněně až 1000 mm), vodící pás přechodu (šířka 550 mm), varovný pás (šířka 400 mm, délka = šířka signálního pásu + 2x 800 mm), hmatný pás (šířka 300 až 400 mm, délka = šířka signálního pásu + 2x 800 mm), akustický prvek
- Výtahy: Volná plocha před nástupními místy do výtahu musí být nejméně 1500 mm x 1500 mm, klec výtahu musí mít šířku nejméně 1100 mm a hloubku nejméně 1400 mm. Šířka vstupu musí být nejméně 900 mm (V odůvodněných případech u změn dokončených staveb může být klec výtahu zmenšena až na šířku nejméně 1000 mm a hloubku nejméně 1250 mm. Šířka vstupu musí být nejméně 800 mm). Použití Braillova znaku a hlasové fráze
- Zdvihací plošiny: Volná plocha před nástupními místy na zdvihací plošiny musí být nejméně 1500 mm x 1500 mm. V odůvodněných případech mohou být tyto rozměry zmenšeny až na šířku nejméně 1200 mm a hloubku nejméně 1500 mm u nájezdu s otočením a na šířku nejméně 800 a hloubku nejméně 1200 mm u přímého nájezdu.
- Chodníky musí být široké nejméně 1500 mm. Výškové rozdíly na komunikacích pro chodce nesmí být vyšší než 20 mm. Podélný sklon chodníků a ramp nejvýše 1:12 (8,33%), příčný sklon chodníků nejvýše 1:50 (2%). Na úsecích s podélným sklonem větším než 1:20 (5,0%) a delších než 200 m, musí být zřízena odpočívadla o délce nejméně 1500 mm.

- Chodníky v místech přechodů přes komunikaci musí mít snížený obrubník na výškový rozdíl 20 mm oproti vozovce. Navazující šikmé plochy pro chodce smí mít podélný sklon nejvýše v poměru 1:8 (12,5 %) a příčný sklon nejvýše v poměru 1:50 (2,0 %). Po celé délce sníženého obrubníku musí být zřízen varovný pás. Signální pás se zřizuje pouze u značených přechodů.
- Přechody pro chodce se vybavují signálními a varovnými pásy, popřípadě je-li trasa přecházení delší než 8000 mm vodicím pásem přechodu.
- Sloupek chodecké signalizace (světelné a akustické) se umísťuje nejdále 750 mm od bezpečnostního odstupu a zpravidla do osy signálního pásu.
- Největší délka neděleného přechodu pro chodce či místa pro přecházení mezi jeho obrubami v ose přecházení je 6500 mm (U změn dokončených staveb se na stávajících přechodech může tato hodnota zvýšit až na 7000 mm). U přechodů pro chodce řízených světelnou signalizací 9500 mm (U změn dokončených staveb se na stávajících přechodech může tato hodnota zvýšit až na 12000 mm)
- Nástupní hrana zastávek MHD musí být ve výšce nejméně 200 mm nad přilehlou hranou vozovky (u změn dokončených staveb 160 mm), uspořádání přístřešku MHD a označníku musí být dle vyhlášky. Nástupiště autobusů se vybavují vodicími linií a signálním pásem.
- Na všech vyznačených odstavných a parkovacích plochách pro osobní motorová vozidla musí být vyhrazena stání pro vozidla zdravotně postižených osob.
- Kolmé parkovací stání musí být široké nejméně 3500 mm a doplněno příslušným vodorovným a svislým dopravním značením, podélné parkovací stání musí být nejméně 2500 mm široké a dlouhé 7000 mm s navazujícím chodníkem podél výstupu z vozidla a doplněno příslušným vodorovným a svislým dopravním značením.
- Úprava prostor pro umístění telefonních budek, automatů, bankomatů a obdobných zařízení včetně přístupu k nim a přístupu k poštovním schránkám musí být bezbariérová a provedena tak, jak je stanoveno vyhláškou.
- Vstupy do budov: Před vstupem do budovy musí být plocha nejméně 1500 mm x 1500 mm, sklon plochy v jednom směru 1:50 (2,0 %). Vstup musí mít šířku nejméně 1250 mm
- Bezbariérové rampy: Bezbariérové rampy musí být široké nejméně 1500 mm a jejich podélný sklon smí být nejvýše v poměru 1:16 (6,25 %) a příčný sklon nejvýše v poměru 1:100 (1,0 %).
- Dveře: šířka min 800 mm
- WC: šířka nejméně 1800 mm a hloubka nejméně 2150 mm (u změn dokončených staveb 1600 mm x 1600 mm). Záchodová mísa musí být osazena v osově vzdálenosti 450 mm od boční stěny. Mezi čelem záchodové mísy a zadní stěnou kabiny musí být nejméně 700 mm. Horní hrana sedátka záchodové mísy musí být ve výši 460 mm nad podlahou. Madla dle příslušné normy.

2. Řešené území

2.1. Obecné informace

Město Horní Slavkov se nachází v okrese Sokolov, kraj Karlovarský a nalezneme ho uprostřed lázeňského trojúhelníku mezi městy Karlovy Vary, Mariánské Lázně a Františkovi Lázně v severní polovině Chráněné krajinné oblasti Slavkovský les.

Toto území je významné svými bohatými surovinovými zdroji (cín, wolfram, stříbro, měď, zinek, olovo, uran, živce, rašelina, stavební kámen, polodrahokamy, aj.), prameny minerálních vod a rozsáhlými lesními porosty, které jsou nejvýznamnějším přírodním fenoménem ovlivňující funkci a význam širokého okolí západočeských lázní.

Město Horní Slavkov je v současné době členem těchto sdružení:

- Svaz měst a obcí ČR
- Sdružení historických sídel Čech, Moravy a Slezska
- Regionální sdružení obcí a měst Euregio Egrensis

Horní Slavkov má svého zahraničního partnera, kterým je město Arzberg (Spolková republika Německo) a město Sławków (Polská republika).

2.2. Administrativní začlenění

- status: město
- NUTS 2 – Severozápad (CZ 04)
- NUTS 3 – Karlovarský (CZ041)
- NUTS 4 – Sokolov (CZ0413)
- NUTS 5 - CZ0413 560367
- Obec s rozšířenou působností – Sokolov

2.3. Obyvatelstvo

Město Horní Slavkov má 5.623 obyvatel (k 1. 1. 2012). Ze statistických přehledů vyplývá, že v Horním Slavkově žije 765 osob ve věku nad 64 let a naopak 873 dětí do 15 let věku (k 31. 12. 2010).

Dle údajů úřadu práce je vydáno celkem 122 průkazů mimořádných výhod pro občany se zdravotním postižením, z toho 40 TP, 44 ZTP a 38 ZTP/P. Pečovatelskou službu, jak v DPS, tak v terénu, každoročně využívá kolem 90 občanů se sníženou soběstačností.

Ze zjištěných údajů lze určit, že z celkového počtu obyvatel Horního Slavkova tvoří:

- držitelé průkazek (TP,ZTP, ZTP/P) 2,2 %
- osoby starší 65 let 13,6 %

Počet osob s omezenou schopností pohybu a orientace odpovídá, po přičtení krátkodobě handicapovaných lidí, zhruba celostátnímu průměru a tvoří asi jednu třetinu obyvatel. Z prognózy vývoje počtu obyvatel vyplývá, že bude narůstat počet obyvatel starších 60 let.

Podle údajů informačního střediska je většina návštěvníků města starších věkových kategorií.

Výše uvedené údaje svědčí o tom, že odstraňování bariér je a bude jednou z hlavních priorit města a vypracovaný generel bezbariérových tras bude sloužit jako odborný podklad pro realizaci dalších bezbariérových projektů v této prioritní oblasti.

Z dlouhodobého hlediska je hlavním cílem zvýšení dostupnosti veřejných budov ve městě prostřednictvím systematického odstraňování bariér v těchto budovách a na jejich spojnicích a tím zajištění bezbariérového přístupu pro občany se sníženou schopností pohybu a orientace. Odstraněním bariér bude docíleno zvýšení kvality života v Horním Slavkově pro všechny skupiny obyvatel.

Naplnění tohoto dokumentu navazuje na politiku EU, která podporuje udržitelný rozvoj v oblasti sociální (viz. Madridská deklarace-Bariéry ve společnosti vedou k diskriminaci a k sociální exkluzi).

2.4. Sociální služby a zdravotnictví

Z oblasti sociální péče a zdravotnictví se zde nachází:

- Dům s pečovatelskou službou rozmístěný ve dvou objektech včetně bytů pro osoby na invalidním vozíku. Pečovatelskou službu, jak v DPS, tak v terénu, každoročně využívá kolem 86 občanů se sníženou soběstačností (57 osob v DPS a 29 osob v terénu).
- Zdravotnická zařízení praktických i odborných soukromých lékařů - Dětský lékař, Zubní lékař, Praktický lékař, Chirurgie, rehabilitace, Gynekolog.

Dále jsou v oblasti poskytovány tyto služby:

- Centrum pro zdravotně postižené Karlovarského kraje
- Agentura osobní asistence a sociálního poradenství (osoby s chronickým onemocněním, osoby s kombinovaným postižením, senioři)
- Rozvoj péče o osoby s duševním onemocněním (lidé s duševním onemocněním) + Sociální poradna Stigma (předsudky a diskriminace z důvodu psychiatrických onemocnění)
- Občanské sdružení KOTEC (drogově závislí, děti, mladí lidé a rodiny ohrožené sociálním vyloučením, a romská komunita)

2.5. Občanská vybavenost

Sídla orgánů veřejné správy a dalších institucí se nacházejí především v části města vystavené v 50 letech minulého. Pouze Státní policie, Městské muzeum, Základní škola Nádražní a Základní umělecká škola jsou umístěny v dolní historické části města (Staré město).

V **Horním Slavkově** jsou dislokována pracoviště těchto orgánů veřejné správy:

- Městský úřad (stavební úřad, matrika a místní samospráva)
- Policie ČR
- Úřad práce

Ve městě jsou tři základní školy (ZŠ Školní, ZŠ Nádražní a ZŠ praktická a speciální) a jedna základní umělecká škola. Jsou zde také dvě mateřské školy (MŠ Sportovní a MŠ Dlouhá).

Pro pohybové vyžití dětí se zde nachází sportovní hřiště a tělocvičny v rámci základních škol, skatepark a 5 dětských hřišť. Dalším volnočasovým zařízením je Dům dětí a mládeže. Fotbalové hřiště TJ Spartak a koupaliště se nachází bokem města.

Kulturní dění ve městě je zajišťováno Městským kulturním střediskem, které sdružuje městskou knihovnou, kino, divadlo, společenský sál, obřadní místnost a malý sál pro loutkové divadlo. Dále je zde Městské muzeum, ve kterém sídlí i turistické informační centrum.

Dále se v Horním Slavkově nachází také pobočka České pošty a dále pobočky finančních ústavů jako je: Česká spořitelna a Komerční banka. Tyto ústavy zde mají i bankomaty plus je zde bankomat Euronet (Tesco).

2.6. Doprava a dopravní vybavenost

Silniční doprava

Městem Horní Slavkov prochází silnice II. třídy (č. 209) vedoucí severojižním směrem Loket – Horní Slavkov – Krásno. Další silnice III. tř. (č. 2093) je pak významu spíše místního a připojuje se na silnici I/20 u obce Teplička.

Autobusová doprava

Město Horní Slavkov je propojeno s okolními obcemi a městy Karlovy Vary, Sokolov a Plzeň prostřednictvím dvou autobusových dopravců:

- Autobusy Karlovy Vary, a.s.
- ČI-DU, spol. s r.o.

Město Horní Slavkov neprovozuje MHD.

Nejdůležitějším autobusovým terminálem je zastávka „Horní Slavkov, sídliště“.

Železniční doprava

Horním Slavkovem probíhá železniční trať lokálního významu č. 144 Nové Sedlo – Krásný Jez. Od roku 1997 je tato trať v úseku do Horního Slavkova „dočasně“ pozastavena. Funkční je pouze úsek Nové Sedlo u Lokte - Loket Předměstí. V roce 2012 se má podle SŽDC,s.o. začít s obnovou trati, prozatím v úseku Horní Slavkov - Krásný Jez. Železniční stanice je tedy nefunkční.

2.7. Nezaměstnanost a pracovní příležitosti

Nezaměstnanost byla k v roce 2010 – 11,06 %

Největší zaměstnavatelé:

- LEGIOS, a.s. - přední evropský výrobce lokomotiv, železničních nákladních vagónů a náhradních dílů

3. Stávající programové dokumenty

Nový programový dokument je v souladu s těmito uvedenými dokumenty či na ně navazuje.

- **AKČNÍ PLÁN 2009 - 2013**
 - Opatření 2.4 Bezpečnost - SC 2.4.2: Zvýšit dopravní bezpečnost prostřednictvím odstranění dopravně nebezpečných míst
 - Opatření 3.3 Nemotorová doprava - SC 3.3.2: Vytvořit systém bezpečných a přívětivých pěších komunikací, spojujících významné cíle ve městě, vyhovujících všem skupinám uživatelů
 - Opatření 4.3 Infrastruktura, produkty a služby v cestovním ruchu - SC 4.3.4: Podporovat přizpůsobování dostupnosti turistických cílů a infrastruktury pro rozličné skupiny turistů (cykloturisté, senioři, rodiny s dětmi, hendikepovaní, apod.)
- **STŘEDNĚDOBÝ PLÁN ROZVOJE SOCIÁLNÍCH SLUŽEB V KARLOVARSKÉM KRAJI NA OBDOBÍ 2009 – 2013**

Další soulad:

- s Územním plánem města **Horní Slavkov**,
- s Národní strategií bezpečnosti silničního provozu 2011 - 2020